

Sivistyksen palvelualue

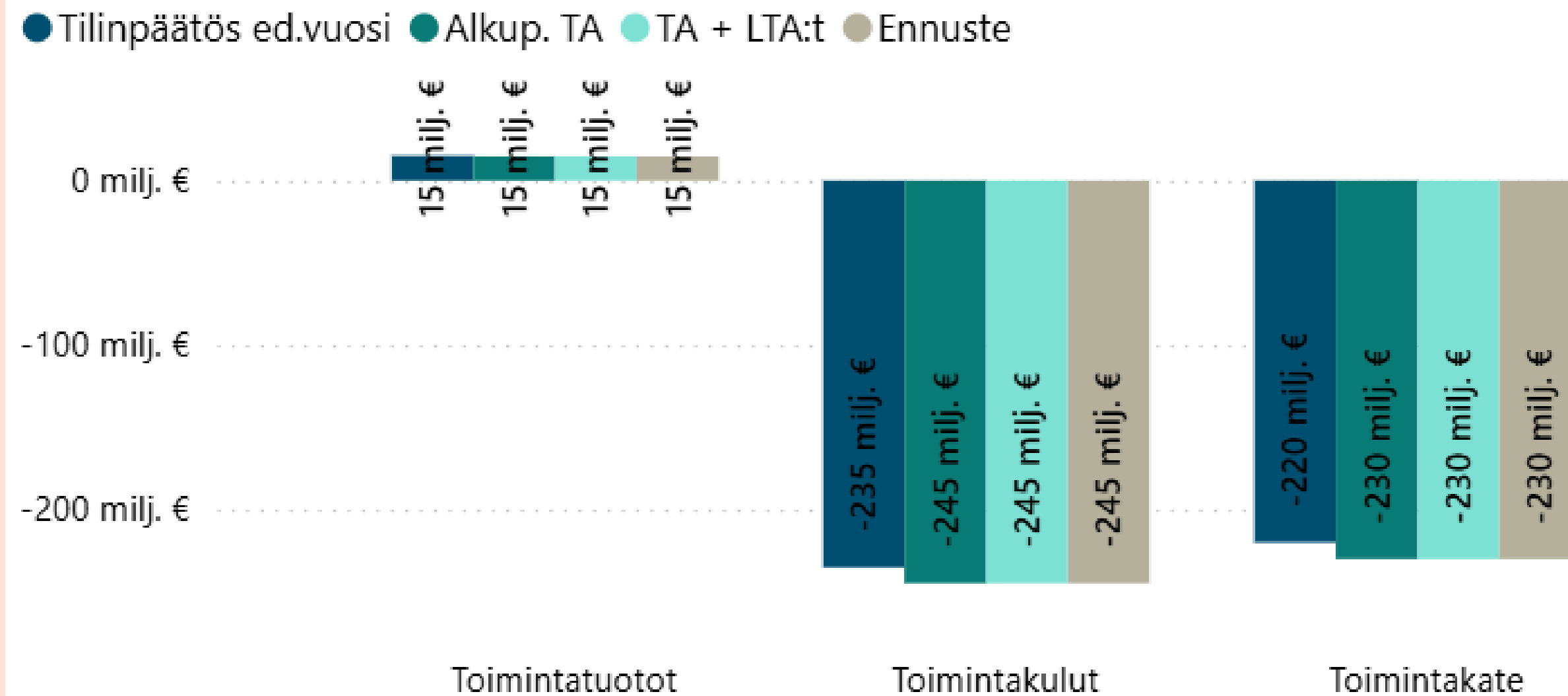
Seurantaraportti
Tammi-maaliskuu 2026

Sivistyslautakunta 19.5.2026

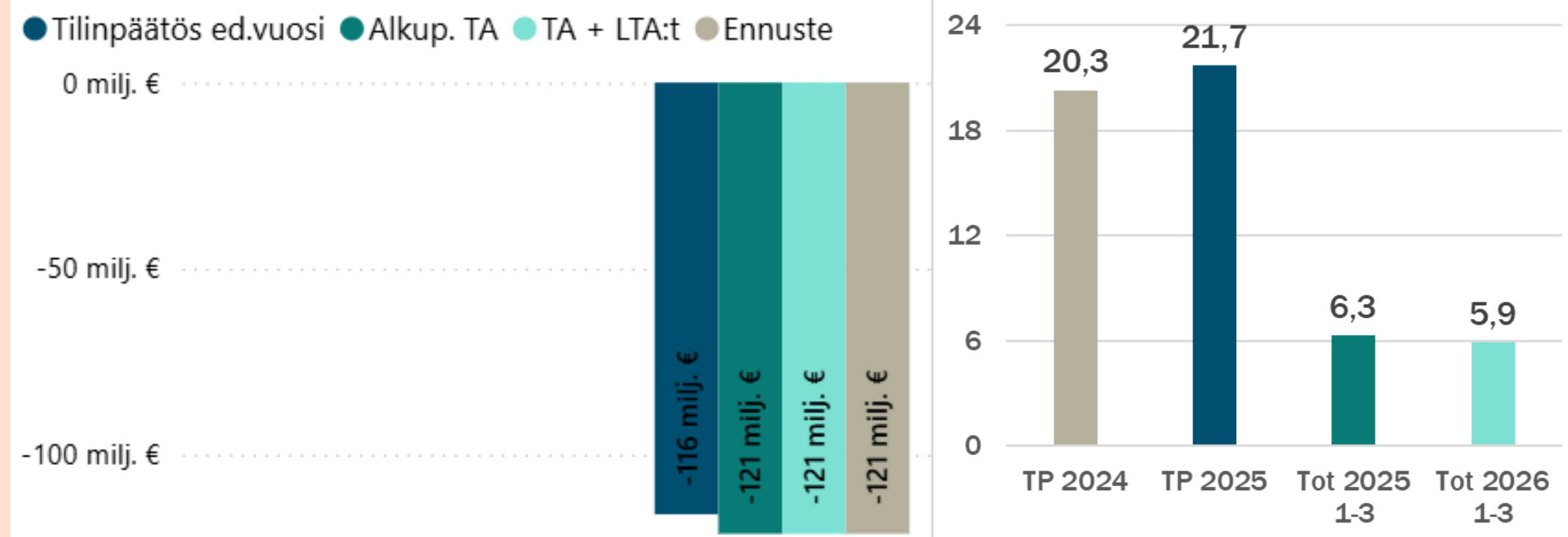

Palvelualuejohtajan katsaus

Toimintatuotot, toimintakulut, toimintakate

Henkilöstökulut

Palvelutoiminnan kuvaus

Sivistyksen palvelualue vastaa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, perusopetuksen, nuorisopalveluiden ja kirjastopalveluiden järjestämisestä sekä maakunnallisesta Wellamo-opistosta. Vuosi 2026 on ensimmäinen kokonainen uuden 1.6.2025 käyttöön otetun organisaatorakenteen mukainen toimintavuosi. Palvelutoiminnan osalta alkuvuonna 2026 ei ole ollut merkittäviä poikkeamia.

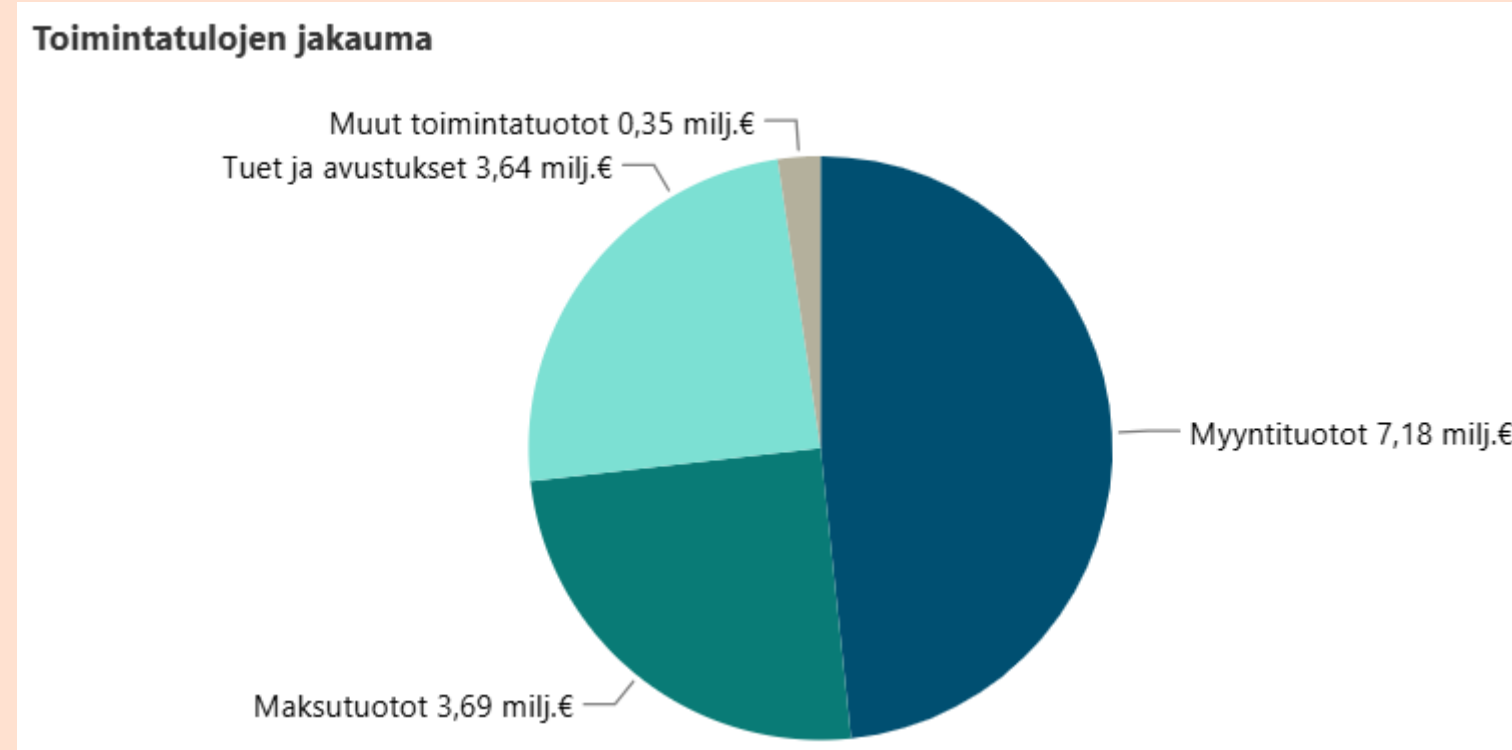
Talouden kuvaus

Sivistyksen palvelualueen vuoden 2026 talouden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena. Toimintatuottojen ja toimintakulujen toteutumiseen sisältyy epävarmuutta johtuen pääosin kotikuntakorvauksista ja vuoden 2025 tasopalkkajärjestelmästä ja kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten paikallisen järjestelyvaraerän palkkaratkaisuista, jotka eivät sisälly palvelualueen vuoden 2026 talousarvioon. Talousarviossa palkkaratkaisuihin on varauduttu kaupunkitasoisesti konsernihallinnossa. Talouden toteutumista seurataan kuukausittain.

Talouden ennuste ja poikkeamat

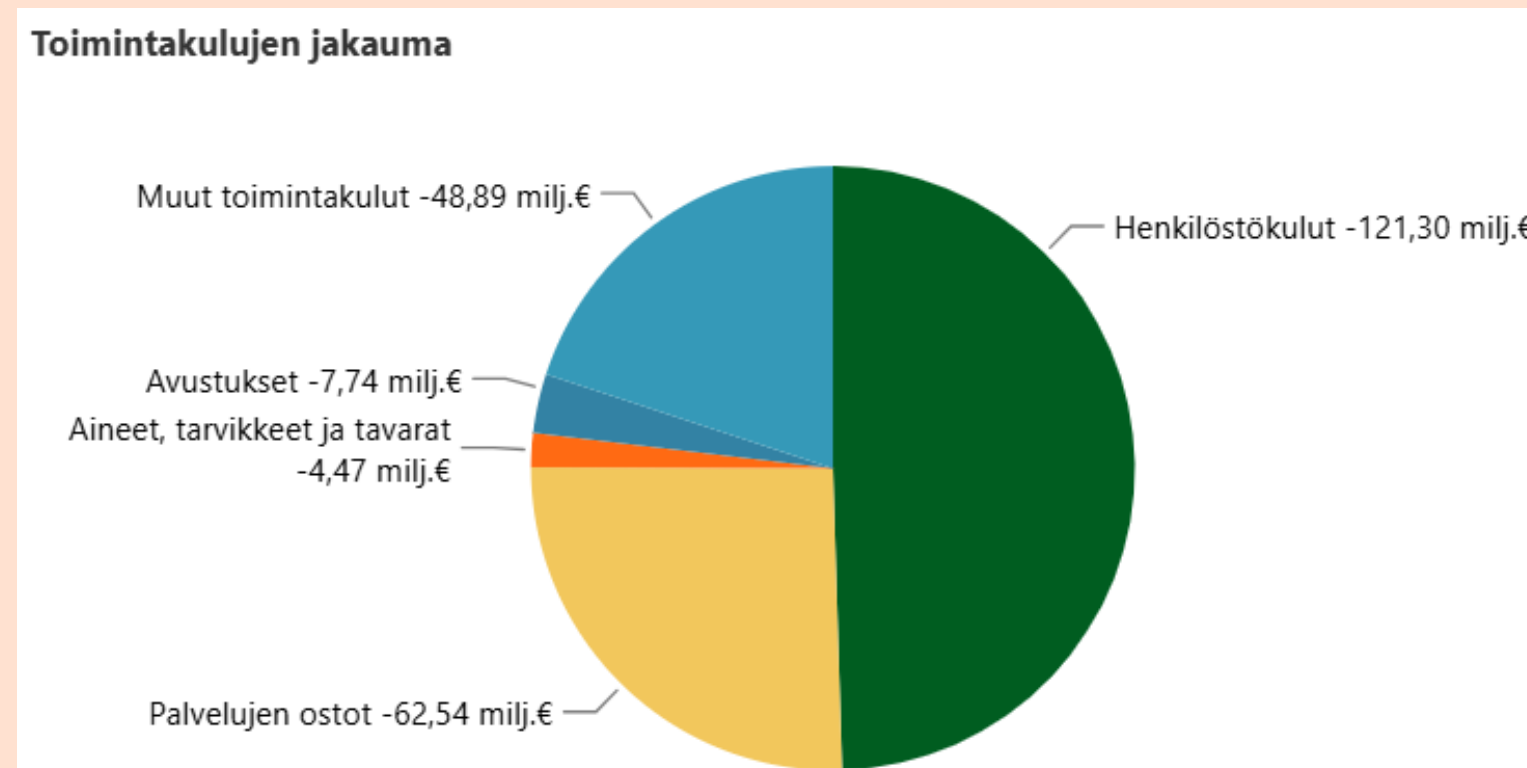
TOIMINTATUOTOT ENNUSTE

14,9
milj. euroa
(2025: 15,2)

TOIMINTAKULUT ENNUSTE

244,9
milj. euroa
(2025: 235,4)

Sivistyksen palvelualueen vuoden 2026 talouden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena. Toimintatuottoihin talouden toteutumisen epävarmuus johtuu kotikuntakorvaustuloista, jotka tulevat alittamaan talousarvion 0,6 milj. euroa. Toimintakuluihin sisältyvä epävarmuus johtuu pääosin kotikuntakorvauskulujen talousarvioita 1,3 milj. euroa suuremmasta toteumasta. Henkilöstökulujen osalta talousennusteen toteutumiseen sisältyy epävarmuutta johtuen vuoden 2025 tasopalkkamutoksesta ja järjestelyvaraeristä. Palvelualueen talousarvio ei sisällä vuoden 2025 tasopalkkajärjestelmän ja kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten paikallisen järjestelyvaraerän palkkaratkaisuja. Talousarviossa palkkaratkaisuihin on varauduttu kaupunkitasoisesti konsernihallinnossa. Talouden toteutumista seurataan kuukausittain.

TOIMINTATUOTOT POIKKEAMA

+0,0
milj. euroa

TOIMINTAKULUT POIKKEAMA

+0,0
milj. euroa

Sivistyksen yhteiset

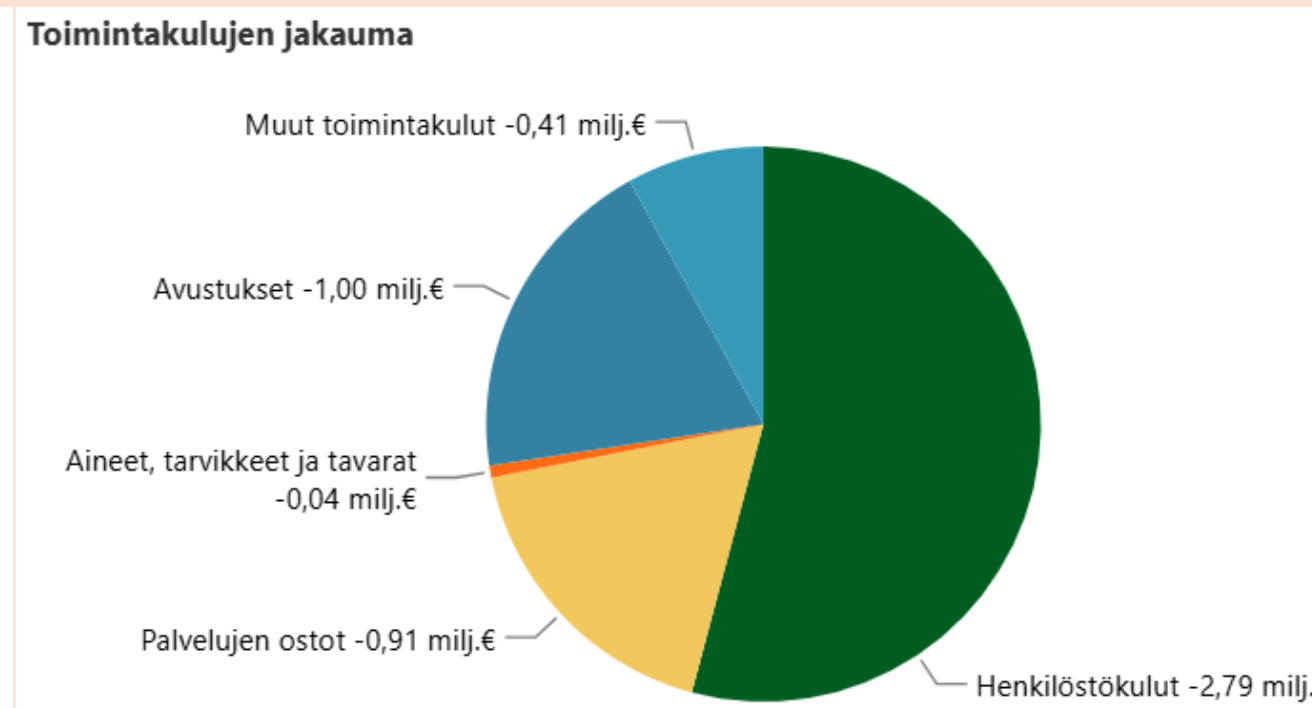
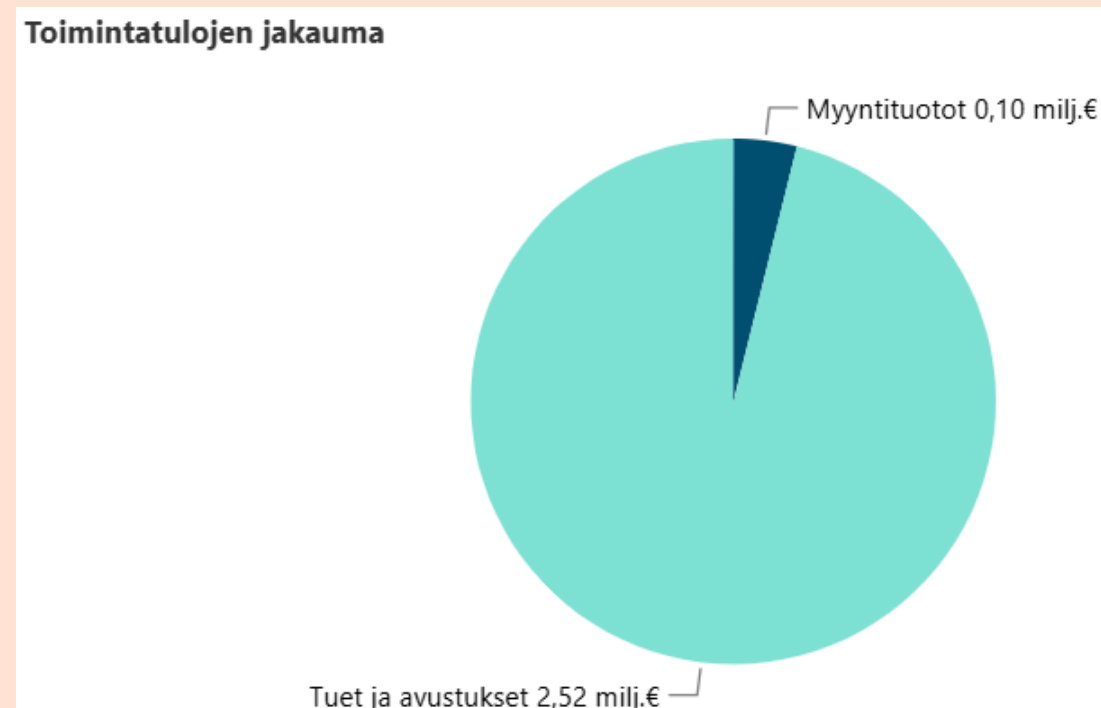
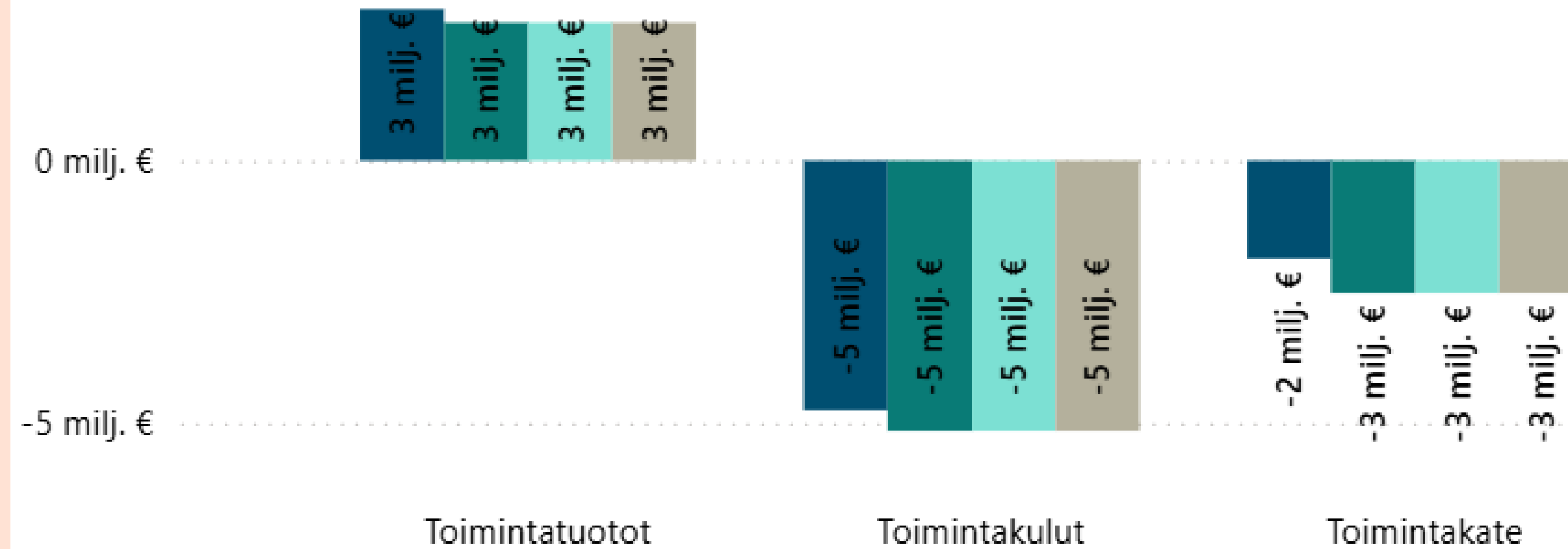
sis. sivistyksen projektit

Sivistyksen yhteiset

Toimintatuotot, toimintakulut, toimintakate

● Tilinpäätös ed.vuosi ● Alkup. TA ● TA + LTA:t ● Ennuste

Palvelutoiminnan kuvaus

Sivistyspalveluiden eri sektoreiden seudullista kehittämistä toteutetaan Päijät-Hämeen kuntaverkostossa kuntien yhteistoimintasopimukseen pohjautuen. Kuntien yhteistä kehittämistoimintaa koordinoidaan sivistyksen palvelualueella toimivan seudullisen kehittämisen yksikössä. Kuntien sivistyspalveluista vastaavat viranhaltijat ovat kokoontuneet kuukausittain säännöllisesti yhteisten asioiden äärelle.

Ulkopuolista rahoitusta saaneita kuntien yhteisiä kehittämissuunnitelmia ovat olleet varhaiskasvatuksessa Seikkaillen Päijät-Hämeessä -osallisuutta ja digitaitoja pelillisesti (OPH) ja Turvallinen koulupäivä Päijät-Hämeessä (OPH) sekä Nuorisotyön seudullisen koordinaation kehittäminen Päijät-Hämeessä (AVI). Perusopetuksen seudullinen arviointikysely henkilöstölle, huoltajille ja oppilaille toteutettiin tammi-helmikuun vaihteessa 2026.

Talouden kuvaus

Sivistyksen yhteisten talouden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena. Talouden toteutumista seurataan kuukausittain.

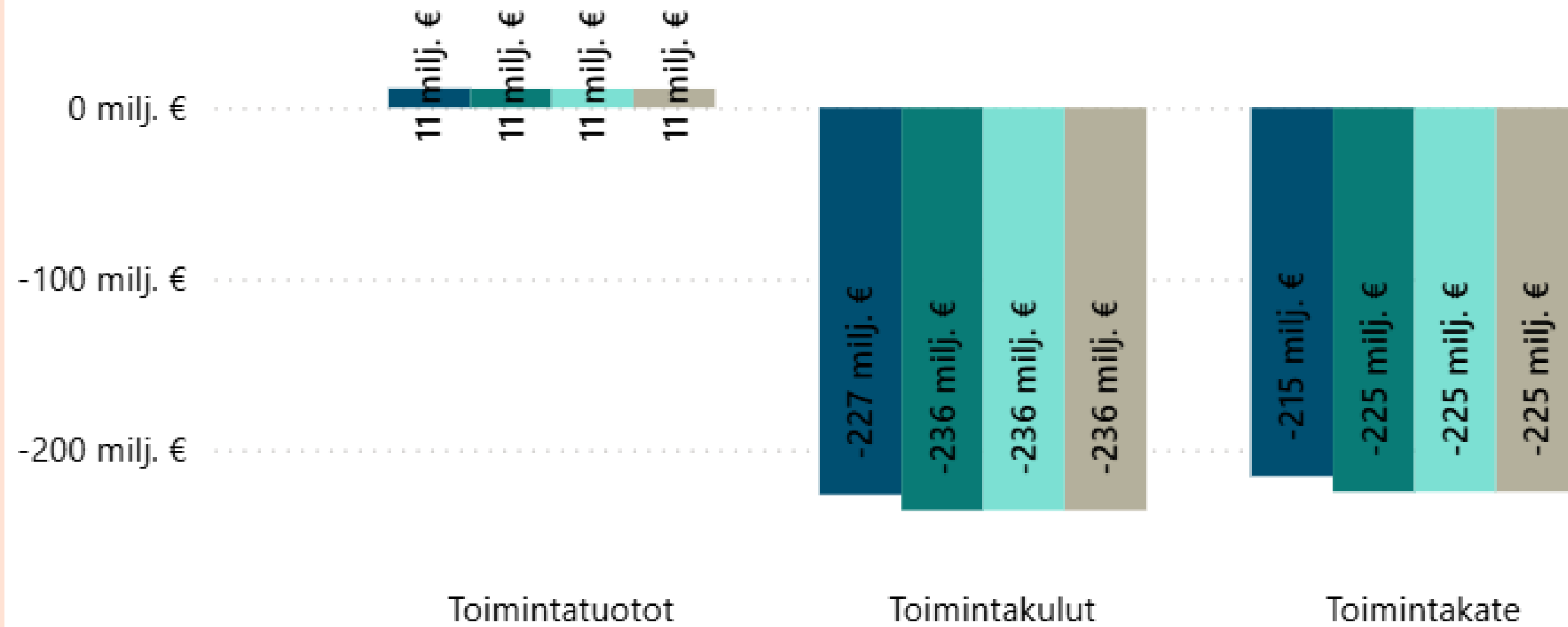
**Varhaiskasvatuspalvelut
(VK),
perusopetuspalvelut (PO),
nuorisopalvelut (NP),
kirjasto- ja tietopalvelut
(KT)**

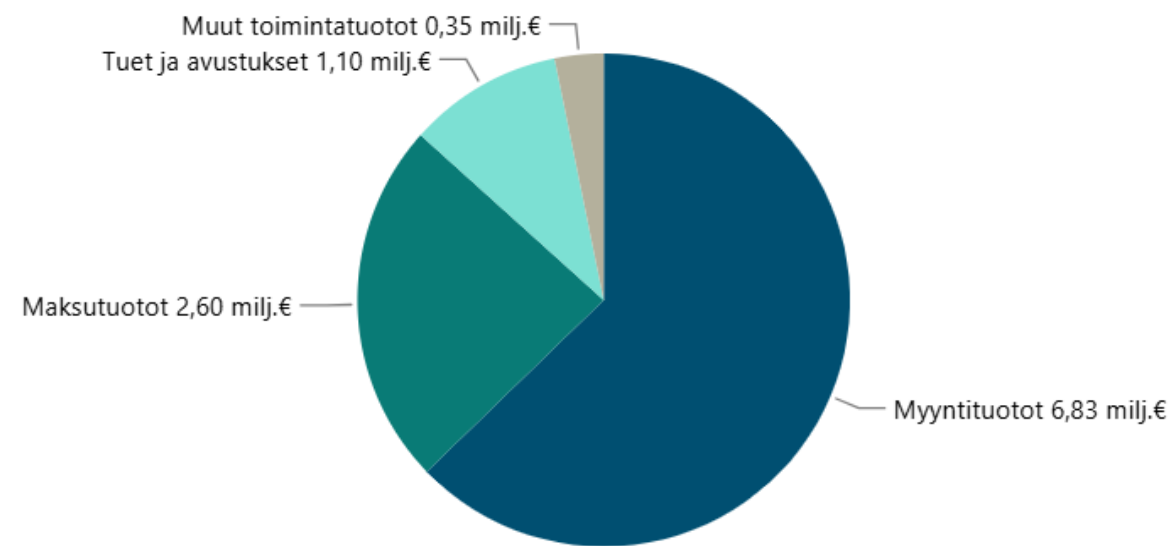
VK, PO, NP, KT sitovuustaso yhteensä

Toimintatuotot, toimintakulut, toimintakate

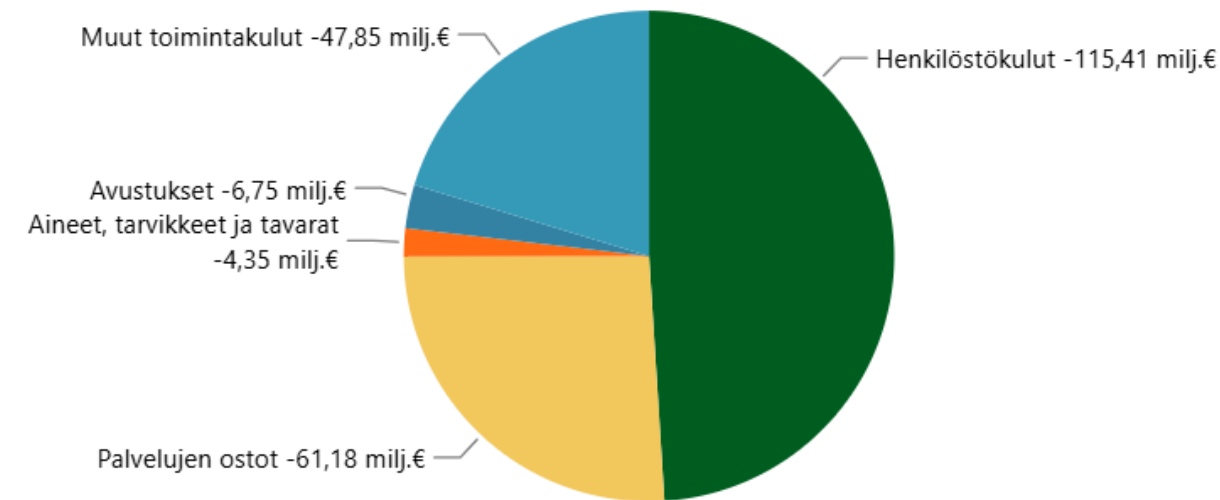
● Tilinpäätös ed.vuosi ● Alkup. TA ● TA + LTA:t ● Ennuste

Toimintatulojen jakauma

Toimintakulujen jakauma

Palvelutoiminnan kuvaus

Varhaiskasvatus-, perusopetus-, nuoriso-, kirjasto- ja tietopalvelut vastualueiden toiminta on käynnistynyt suunnitellusti.

Talouden kuvaus

Sitovuustason talouden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena. Talousarvion toteutumiseen sisältyy epävarmuutta johtuen perusopetuksen kotikuntakorvauksista. Henkilöstökulujen osalta talousennusteen toteutumiseen sisältyy epävarmuutta johtuen vuoden 2025 tasopalkkajärjestelmästä ja kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten paikallisen järjestelyvaraerän palkkaratkaisuista, joiden kustannusvaikutusta ei ole huomioitu vastualueiden talousarviossa. Talousarviossa palkkaratkaisuihin on varauduttu kaupunkitasoisesti konsernihallinnossa. Talouden toteutumista seurataan kuukausittain.

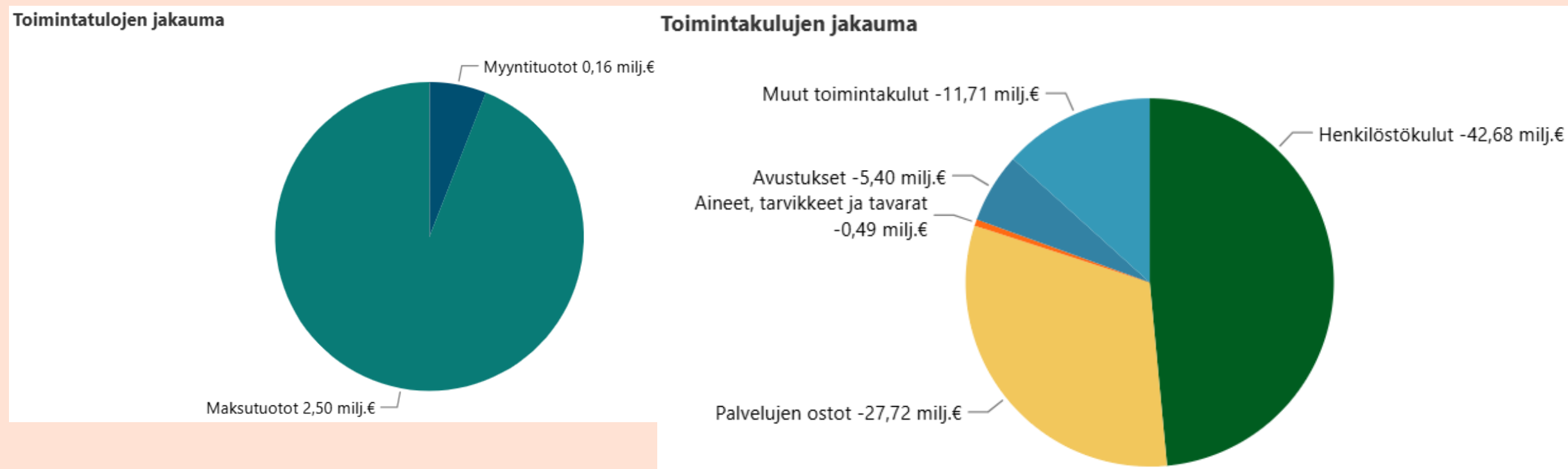
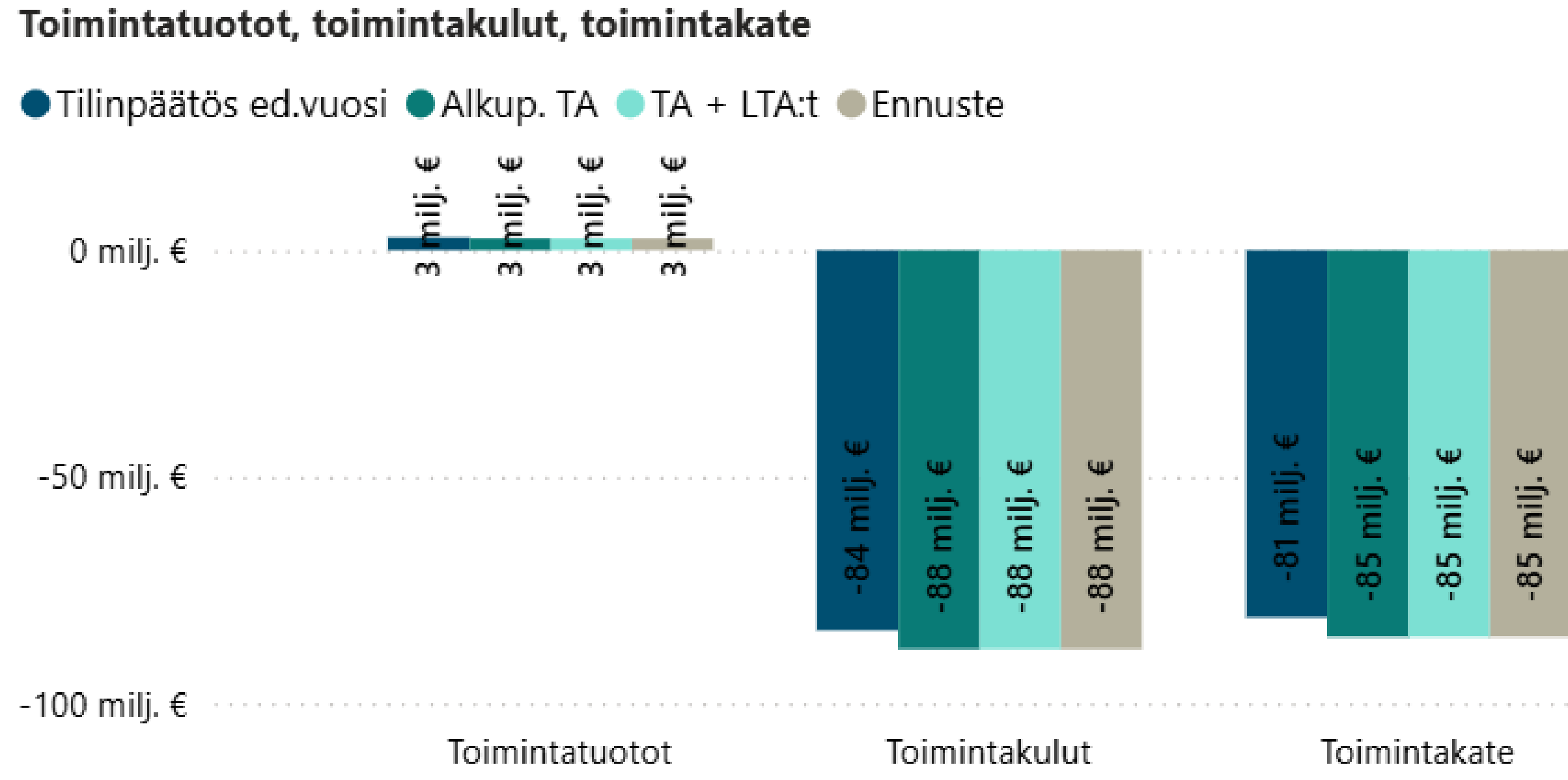
Varhaiskasvatuspalvelut vastuualue

Palvelutoiminnan kuvaus

Varhaiskasvatusta ja esiopetusta on järjestetty käyttösuunnitelman mukaisesti. Palvelusetelisääntökirja on saatettu palvelusetelilainsäädännön mukaiseksi.

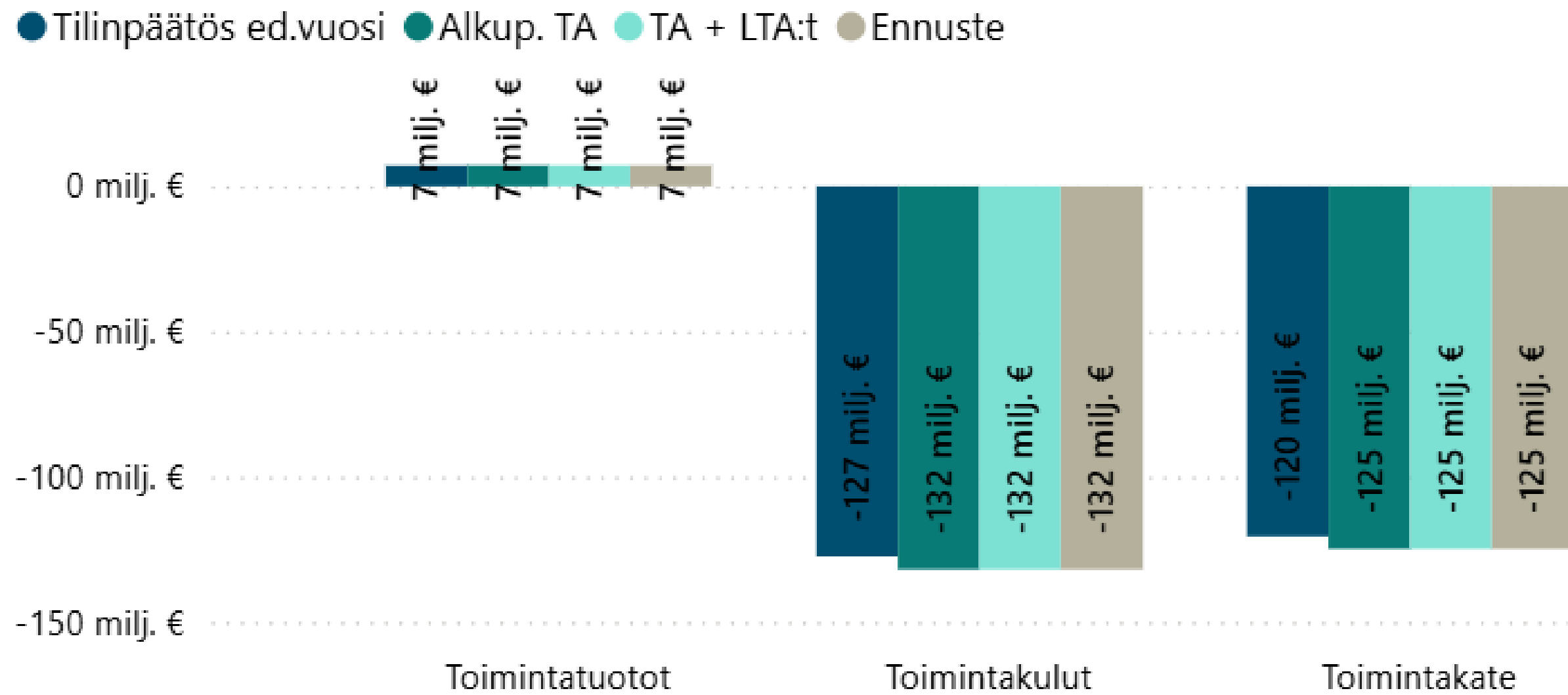
Talouden kuvaus

Talous on toteutunut seurantajaksolla talousarvion mukaisena. Talouden toteutumista seurataan.

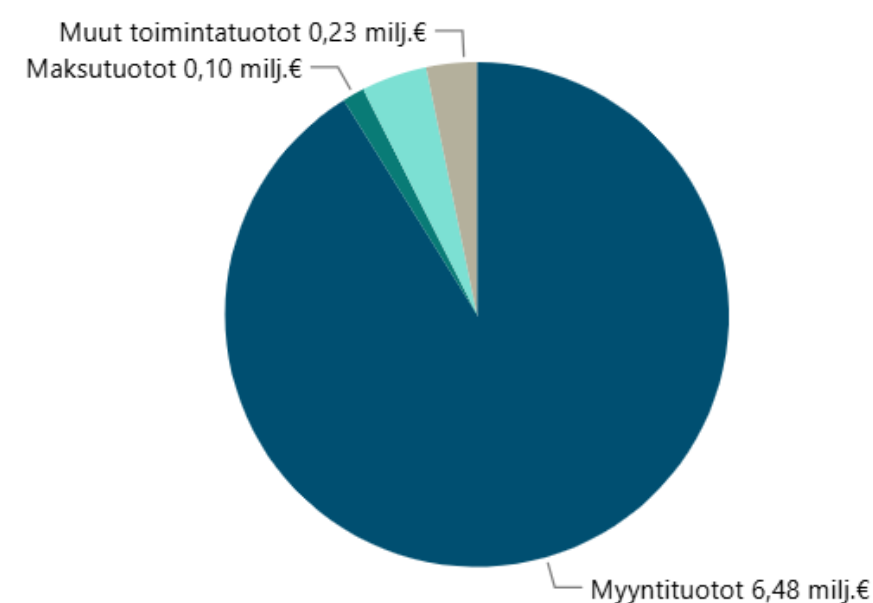

Perusopetuspalvelut vastuualue

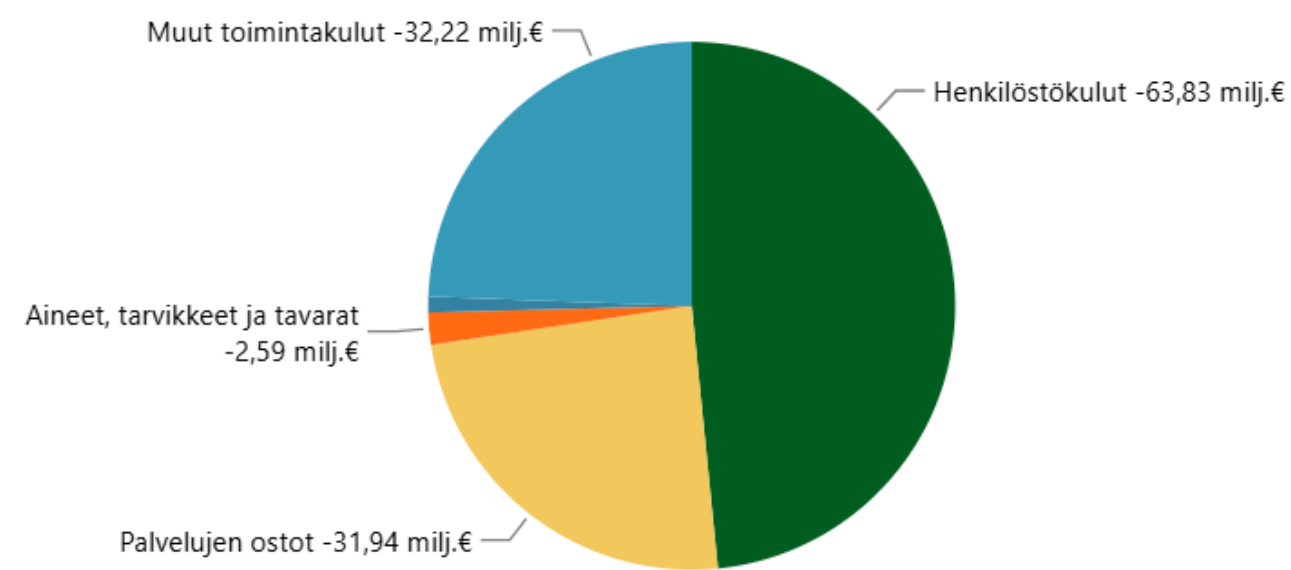
Toimintatuotot, toimintakulut, toimintakate

Toimintatulojen jakauma

Toimintakulujen jakauma

Palvelutoiminnan kuvaus

Perusopetuksen toiminta ja siihen kohdistuneet opetussuunnitelmalliset sekä toiminnalliset muutokset ovat toteutuneet koulujen vuosisuunnitelmien ja opetussuunnitelman mukaisesti.

Oppimisen tuen uudistus on tullut voimaan 1.8.2025. Tuen järjestämisen toimintakulttuurin ja -käytänteiden laaja uudistaminen on käynnistetty. Rehtoreita ja opettajia on koulutettu ja kouluille on annettu ohjausta ja tukea uusien toimintamallien käyttöönottamiseen. Tavoitteena on siirtää tuen painopistettä varhaiseen ja ennaltaehkäisevään tukeen sekä parantaa tuen saatavuutta, edistää inklusiivista toimintakulttuuria ja lisätä yhteisopettajuutta sekä vähentää hallinnollista työtä.

Perusopetuksen oppilassijoittelu lukuvuodelle 2026-27 on toteutettu 1.1.2026 voimaan tulleiden oppilaaksioton periaatteiden mukaisesti ja määriteltyjen oppilasryhmien maksimikokoja noudattaen.

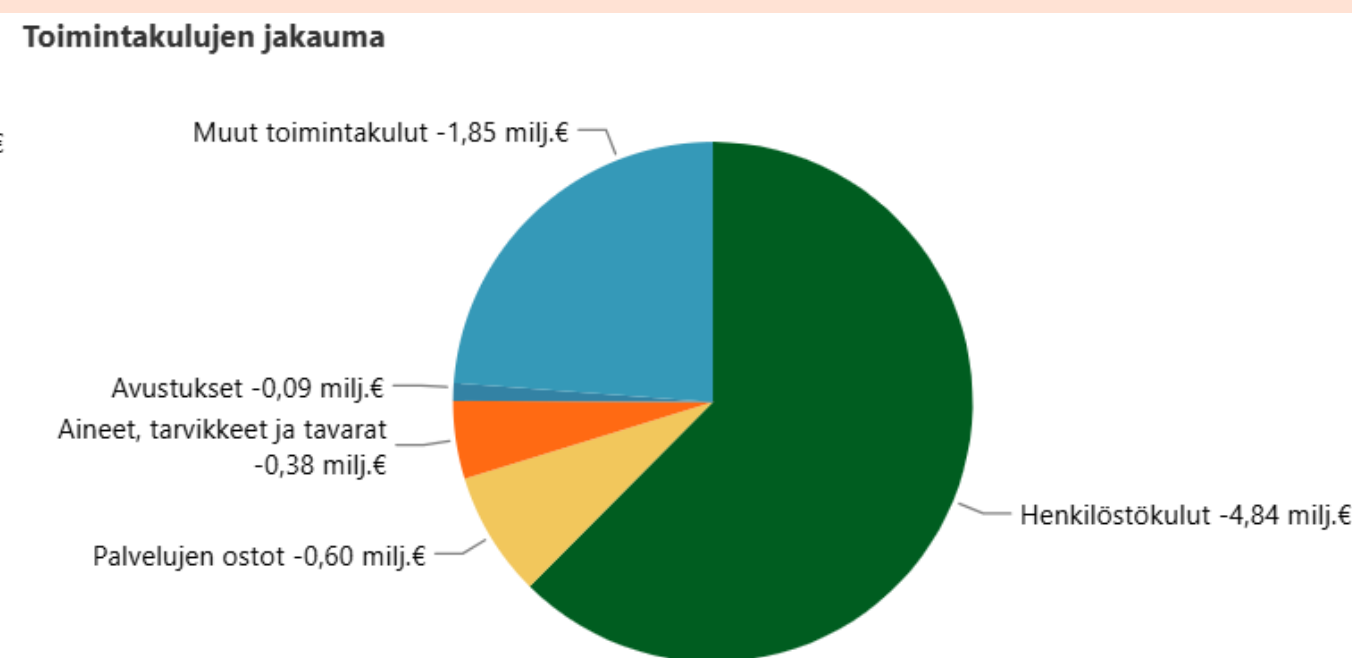
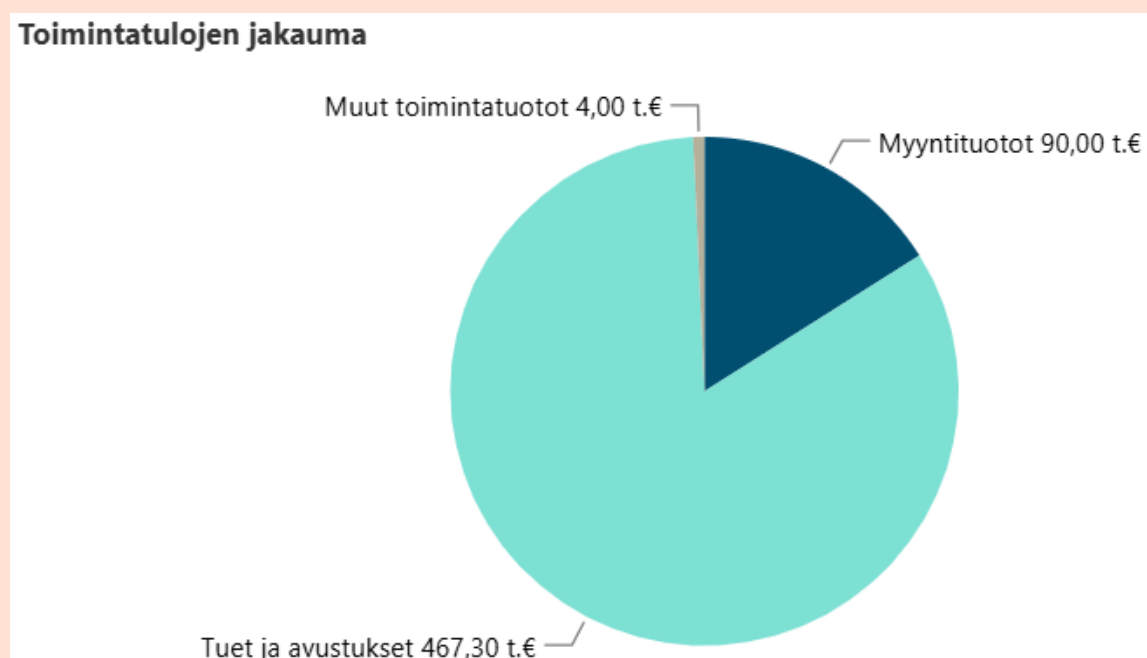
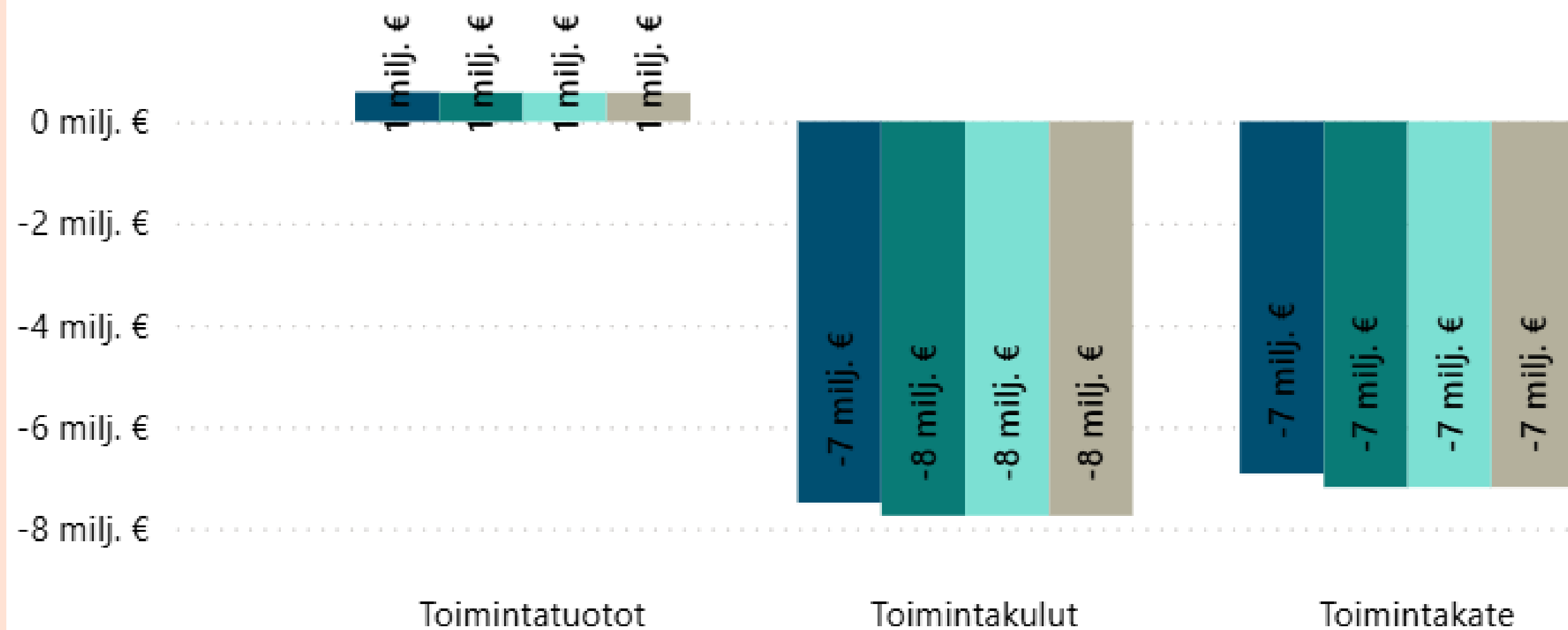
Talouden kuvaus

Perusopetuspalvelujen talouden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena. Talousarvion toteutumiseen sisältyy epävarmuutta johtuen kotikuntakorvauksista. Kotikuntakorvaustuotot alittavat talousarvion n. 0,6 milj. euroa ja kotikuntakorvausmenot ylittävät talousarvion n. 1,3 milj. euroa. Talouden toteutumista seurataan kuukausittain.

Nuorisopalvelut vastuualue

Toimintatuotot, toimintakulut, toimintakate

● Tilinpäätös ed.vuosi ● Alkup. TA ● TA + LTA:t ● Ennuste

Palvelutoiminnan kuvaus

Nuorisopalveluiden toiminta on käynnistynyt suunnitellusti ja vaikuttavuusluvut ovat tavoitteiden mukaisia.

Nuorisopalveluiden osallistuja- ja asiakasmäärä on ollut ajanjaksolla 81 106.

Nuorten työ- ja valmennuspalveluiden asiakkaana on ollut 95 nuorta.

Suunnitelmallisesti tuettuja nuoria etsivässä nuorisotyössä, starttivalmennuksessa, oppivelvollisuuden tuessa sekä tukipalvelut Dominossa on ollut 503.

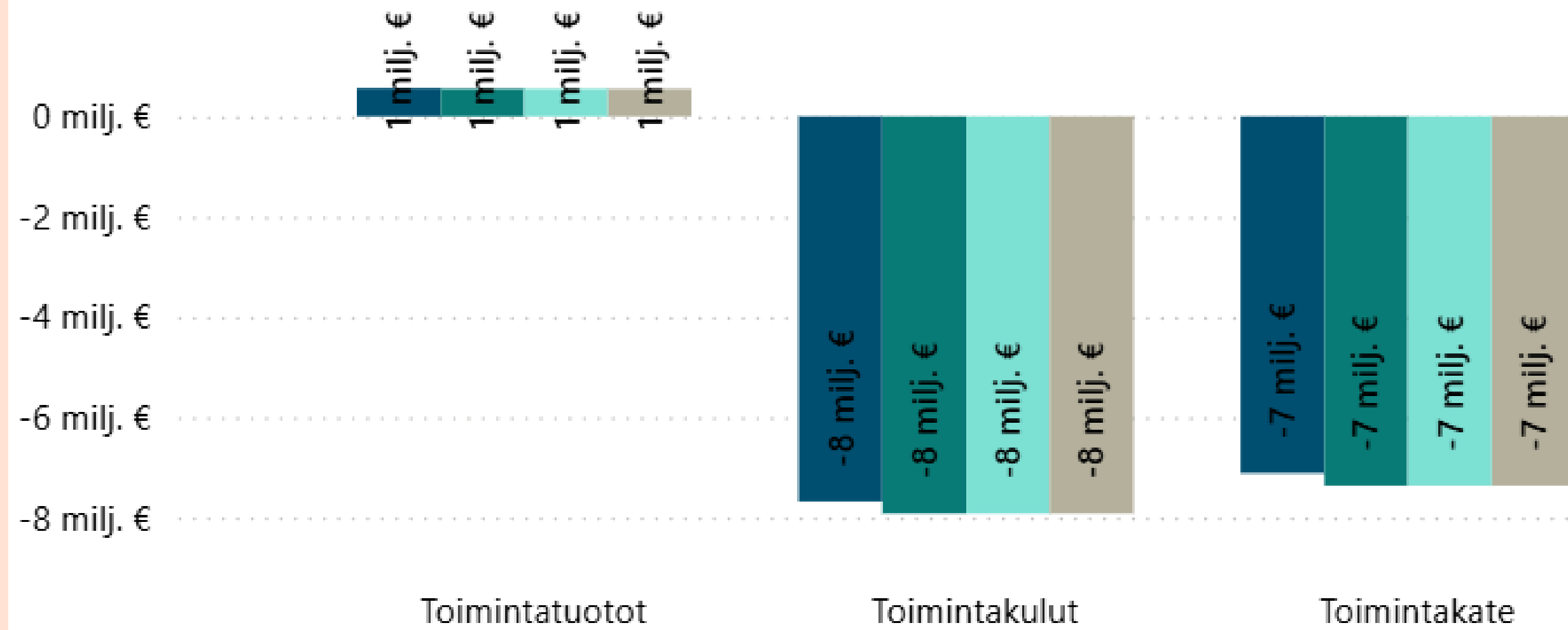
Talouden kuvaus

Nuorisopalvelujen talousarvion arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisena. Voimassa olevassa talousarviossa ei ole huomioitu 1.1.2026 tapahtunutta projektitoiminnan kustannusten kohdistamisen kirjauskäytäntöjen muutosta. Määrärahojen siirrot sitovuustasojen ja vastuualueiden välillä toteutetaan kevään lisätalousarviossa. Henkilöstökulujen osalta talousennusteen toteutumiseen sisältyy epävarmuutta johtuen vuoden 2025 tasopalkkajärjestelmästä ja kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten paikallisen järjestelyvaraerän palkkaratkaisuista, joiden kustannusvaikutusta ei ole huomioitu vastuualueen talousarviossa. Talousarviossa palkkaratkaisuihin on varauduttu kaupunkitasoisesti konsernihallinnossa. Talouden toteutumista seurataan kuukausittain.

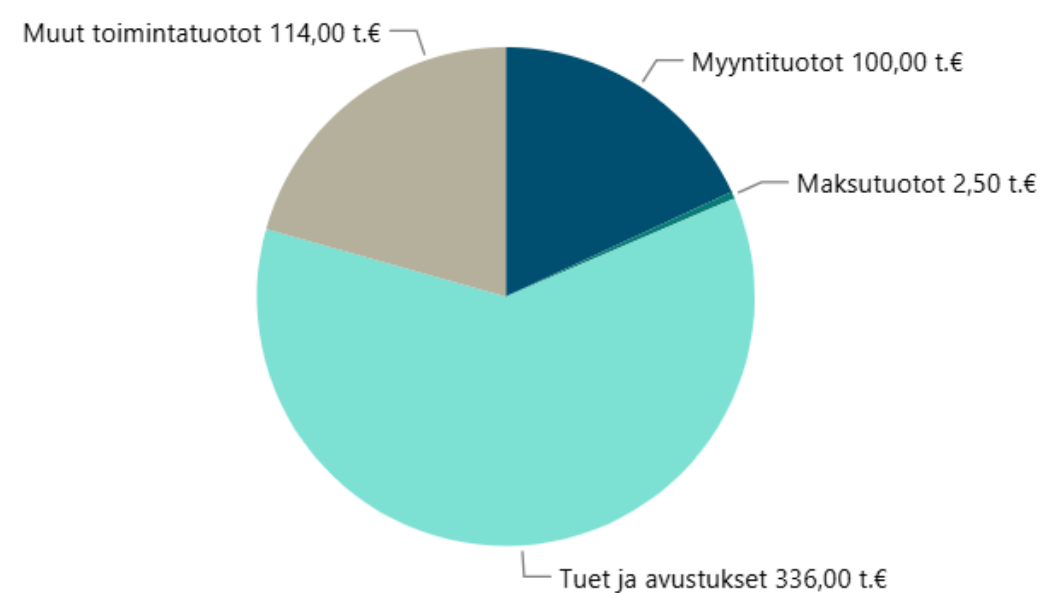
Kirjasto- ja tietopalvelut vastuualue

Toimintatuotot, toimintakulut, toimintakate

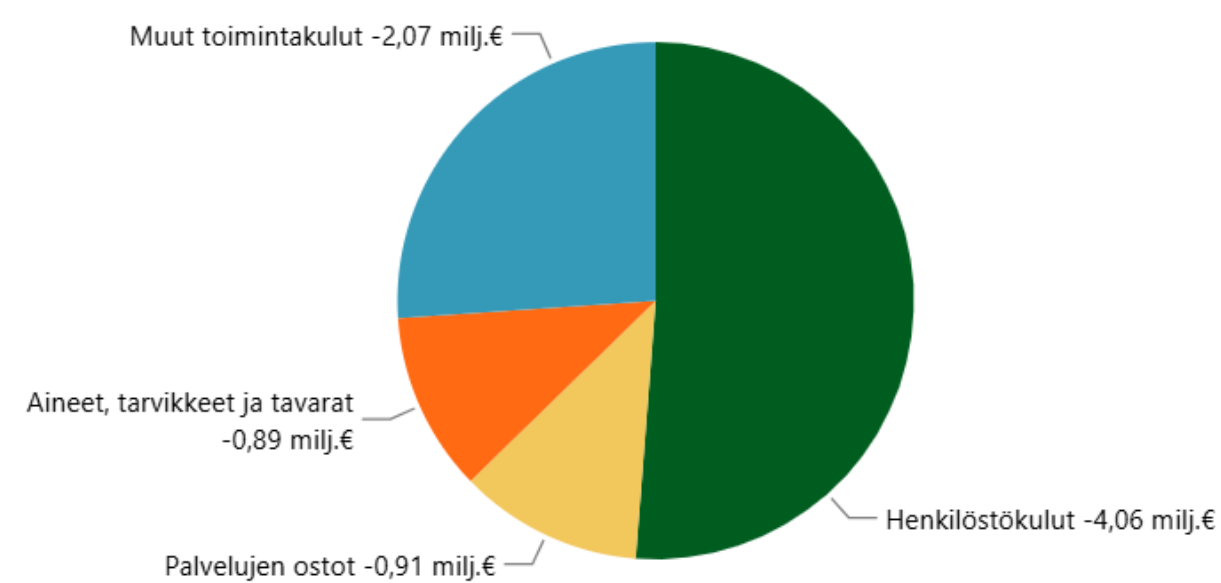
● Tilinpäätös ed.vuosi ● Alkup. TA ● TA + LTA:t ● Ennuste

Toimintatulojen jakauma

Toimintakulujen jakauma

Palvelutoiminnan kuvaus

Kirjastopalveluiden käyttö (asiakas- ja lainausmäärät) ovat pysyneet suunnilleen samalla tasolla v. 2025 verrattuna. Kirjastoissa on järjestetty alkuvuoden aikana yhteensä 111 tapahtumaa.

Launeen kirjaston toiminta päättyi 31.12.2025. Asiakkaat ovat siirtyneet pääsääntöisesti Liipolan, Renkomäen, Kärpäsen tai pääkirjaston käyttäjiksi.

Kirjastoauto toiminta on yhä korvattu pakettiautolla. Kirjastoauto pyritään saamaan takaisin käyttöön lähikuukausina.

Talouden kuvaus

Kirjaston talousarvion ennakoitaan toteutuvan suunnitellusti.

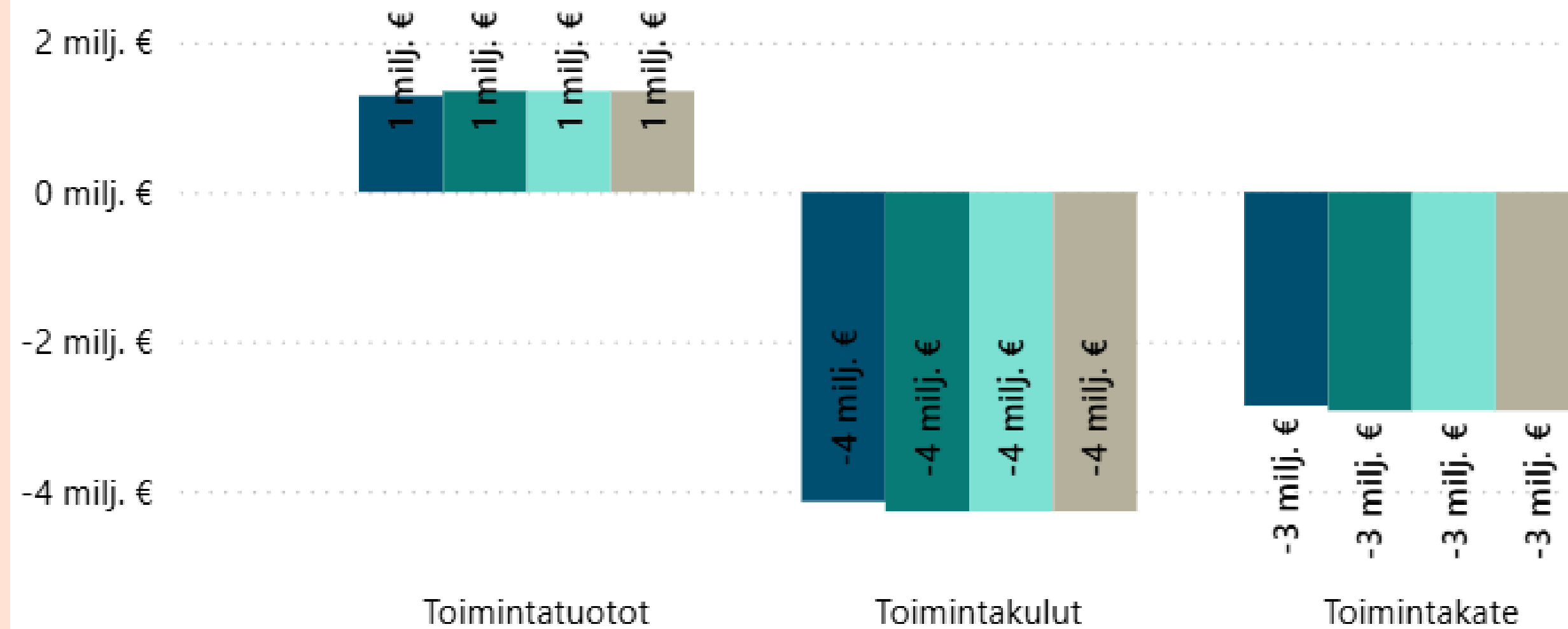
Wellamo- opisto

Wellamo-opisto vastuualue

Toimintatuotot, toimintakulut, toimintakate

● Tilinpäätös ed.vuosi ● Alkup. TA ● TA + LTA:t ● Ennuste

Palvelutoiminnan kuvaus

Toteutettu vapaan sivistystyön mukaista opetusta toimialueella seitsemässä kunnassa eri aineissa eri ikäryhmille. Lisäksi toteutettu taiteen perusopetusta, aktivoivaa toimintaa, koulujen kerhotoimintaa ja maksutonta digineuvontaa.

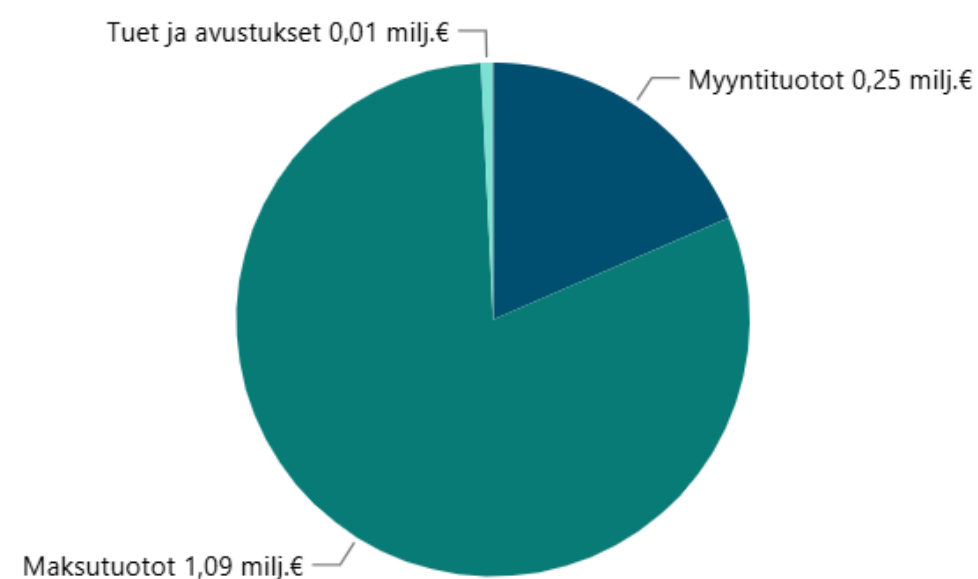
Hankerahoituksella toteutettu Olohuone -toimintaa Kumppanuustalossa ja Kotikulmilla toimintaa taloyhtiöissä. Aloitettu lukuvuoden 2026-2027 opetusohjelman valmistelu.

Valmisteltu päätöksentekoon litin kansalaisopiston liittymistä Wellamo-opistoon 1.1.2027 alkaen.

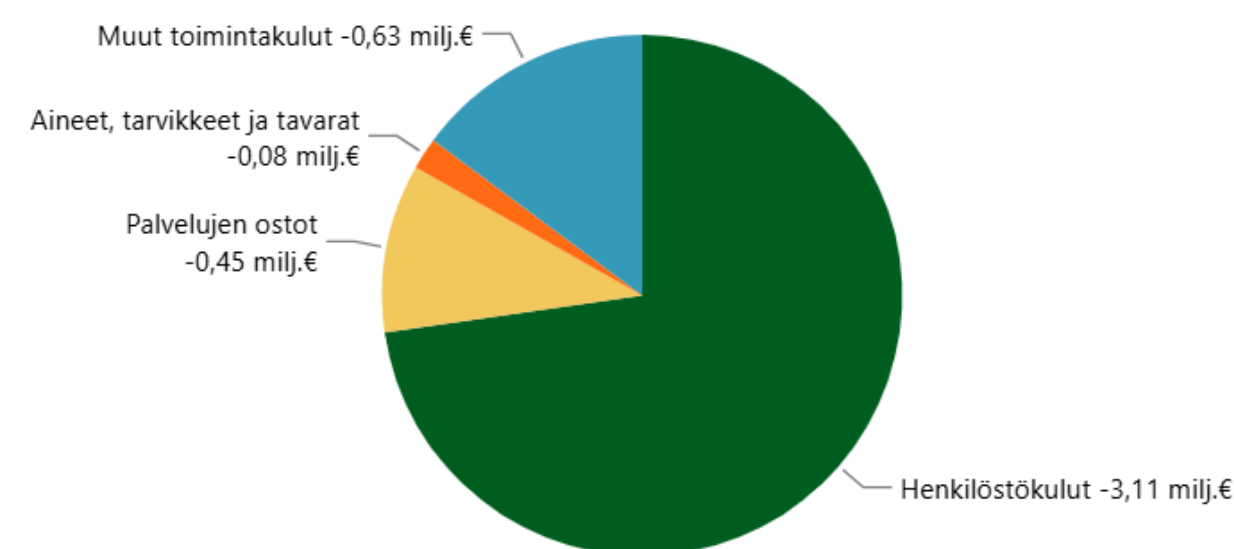
Talouden kuvaus

Wellamo-opiston talousarvion ennakoitaan toteutuvan suunnitellusti.

Toimintatulojen jakauma

Toimintakulujen jakauma

Liite 1

- Talouden toteuman seuranta yksiköittäin
- Sanastositteet

Talouden toteuman seuranta (1 000 euroa)

Sivistyksen yhteiset

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
☐ Toimintatuotot	2 624 t. €	2 784 t. €	106,1%	-160 t. €
☐ Myyntituotot	102 t. €	2 t. €	2,0%	100 t. €
☐ Tuet ja avustukset	2 522 t. €	2 779 t. €	110,2%	-257 t. €
☐ Muut toimintatuotot		3 t. €		-3 t. €
☐ Toimintakulut	-5 143 t. €	-986 t. €	19,2%	-4 158 t. €
☐ Henkilöstökulut	-2 786 t. €	-592 t. €	21,2%	-2 194 t. €
☐ Palvelujen ostot	-913 t. €	-95 t. €	10,4%	-818 t. €
☐ Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 t. €	-3 t. €	8,0%	-33 t. €
☐ Avustukset	-996 t. €	-198 t. €	19,9%	-798 t. €
☐ Muut toimintakulut	-412 t. €	-98 t. €	23,8%	-314 t. €
☐ Toimintakate	-2 519 t. €	1 798 t. €	-71,4%	-4 318 t. €

Talouden toteuman seuranta (1 000 euroa)

Varhaiskasvatuspalvelut, perusopetuspalvelut, nuorisopalvelut, kirjasto- ja tietopalvelut vastualueet yhteensä

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
☐ Toimintatuotot	10 884 t. €	2 177 t. €	20,0%	8 707 t. €
☐ Myyntituotot	6 830 t. €	1 089 t. €	15,9%	5 741 t. €
☐ Maksutuotot	2 603 t. €	624 t. €	24,0%	1 979 t. €
☐ Tuet ja avustukset	1 103 t. €	435 t. €	39,4%	668 t. €
☐ Muut toimintatuotot	349 t. €	29 t. €	8,4%	319 t. €
☐ Toimintakulut	-235 526 t. €	-56 026 t. €	23,8%	-179 500 t. €
☐ Henkilöstökulut	-115 405 t. €	-27 244 t. €	23,6%	-88 162 t. €
☐ Palvelujen ostot	-61 182 t. €	-14 911 t. €	24,4%	-46 271 t. €
☐ Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 347 t. €	-504 t. €	11,6%	-3 842 t. €
☐ Avustukset	-6 746 t. €	-1 688 t. €	25,0%	-5 058 t. €
☐ Muut toimintakulut	-47 846 t. €	-11 678 t. €	24,4%	-36 167 t. €
☐ Toimintakate	-224 642 t. €	-53 848 t. €	24,0%	-170 793 t. €

Talouden toteuman seuranta (1 000 euroa)

Varhaiskasvatuspalvelut

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
☐ Toimintatuotot	2 659 t. €	588 t. €	22,1%	2 071 t. €
☐ Myyntituotot	159 t. €	0 t. €	0,3%	158 t. €
☐ Maksutuotot	2 500 t. €	587 t. €	23,5%	1 913 t. €
☐ Muut toimintatuotot	1 t. €	0 t. €	2,1%	0 t. €
☐ Toimintakulut	-88 005 t. €	-20 670 t. €	23,5%	-67 335 t. €
☐ Henkilöstökulut	-42 678 t. €	-9 781 t. €	22,9%	-32 897 t. €
☐ Palvelujen ostot	-27 724 t. €	-6 656 t. €	24,0%	-21 068 t. €
☐ Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-495 t. €	-55 t. €	11,1%	-440 t. €
☐ Avustukset	-5 400 t. €	-1 324 t. €	24,5%	-4 076 t. €
☐ Muut toimintakulut	-11 709 t. €	-2 854 t. €	24,4%	-8 855 t. €
☐ Toimintakate	-85 346 t. €	-20 082 t. €	23,5%	-65 264 t. €

Talouden toteuman seuranta (1 000 euroa)

Perusopetuspalvelut

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
☐ Toimintatuotot	7 112 t. €	1 082 t. €	15,2%	6 029 t. €
☐ Myyntituotot	6 482 t. €	1 037 t. €	16,0%	5 444 t. €
☐ Maksutuotot	100 t. €	36 t. €	35,8%	64 t. €
☐ Tuet ja avustukset	300 t. €	8 t. €	2,5%	292 t. €
☐ Muut toimintatuotot	230 t. €	2 t. €	0,9%	228 t. €
☐ Toimintakulut	-131 844 t. €	-31 596 t. €	24,0%	-100 248 t. €
☐ Henkilöstökulut	-63 828 t. €	-15 286 t. €	23,9%	-48 542 t. €
☐ Palvelujen ostot	-31 943 t. €	-7 909 t. €	24,8%	-24 034 t. €
☐ Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 589 t. €	-170 t. €	6,6%	-2 419 t. €
☐ Avustukset	-1 261 t. €	-364 t. €	28,8%	-898 t. €
☐ Muut toimintakulut	-32 223 t. €	-7 868 t. €	24,4%	-24 355 t. €
☐ Toimintakate	-124 733 t. €	-30 514 t. €	24,5%	-94 219 t. €

Talouden toteuman seuranta (1 000 euroa)

Nuorisopalvelut

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
☐ Toimintatuotot	561 t. €	368 t. €	65,5%	194 t. €
☐ Myyntituotot	90 t. €	21 t. €	23,5%	69 t. €
☐ Tuet ja avustukset	467 t. €	345 t. €	73,7%	123 t. €
☐ Muut toimintatuotot	4 t. €	2 t. €	45,3%	2 t. €
☐ Toimintakulut	-7 752 t. €	-1 884 t. €	24,3%	-5 868 t. €
☐ Henkilöstökulut	-4 840 t. €	-1 248 t. €	25,8%	-3 593 t. €
☐ Palvelujen ostot	-604 t. €	-128 t. €	21,2%	-476 t. €
☐ Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-375 t. €	-53 t. €	14,0%	-323 t. €
☐ Avustukset	-85 t. €	-1 t. €	0,6%	-84 t. €
☐ Muut toimintakulut	-1 848 t. €	-455 t. €	24,6%	-1 392 t. €
☐ Toimintakate	-7 190 t. €	-1 516 t. €	21,1%	-5 674 t. €

Talouden toteuman seuranta (1 000 euroa)

Kirjasto- ja tietopalvelut

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
⊖ Toimintatuotot	553 t. €	139 t. €	25,2%	413 t. €
⊕ Myyntituotot	100 t. €	31 t. €	30,6%	69 t. €
⊕ Maksutuotot	3 t. €	1 t. €	29,1%	2 t. €
⊕ Tuet ja avustukset	336 t. €	83 t. €	24,6%	253 t. €
⊕ Muut toimintatuotot	114 t. €	25 t. €	22,2%	89 t. €
⊖ Toimintakulut	-7 925 t. €	-1 876 t. €	23,7%	-6 049 t. €
⊕ Henkilöstökulut	-4 060 t. €	-929 t. €	22,9%	-3 130 t. €
⊕ Palvelujen ostot	-911 t. €	-219 t. €	24,0%	-693 t. €
⊕ Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-888 t. €	-227 t. €	25,5%	-661 t. €
⊕ Muut toimintakulut	-2 066 t. €	-501 t. €	24,3%	-1 565 t. €
⊕ Toimintakate	-7 372 t. €	-1 736 t. €	23,6%	-5 636 t. €

Talouden toteuman seuranta (1 000 euroa)

Wellamo-opisto

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
☐ Toimintatuotot	1 350 t. €	335 t. €	24,8%	1 016 t. €
☐ Myyntituotot	250 t. €	122 t. €	48,9%	128 t. €
☐ Maksutuotot	1 090 t. €	212 t. €	19,5%	878 t. €
☐ Tuet ja avustukset	10 t. €			10 t. €
☐ Muut toimintatuotot	0 t. €			0 t. €
☐ Toimintakulut	-4 273 t. €	-931 t. €	21,8%	-3 342 t. €
☐ Henkilöstökulut	-3 108 t. €	-693 t. €	22,3%	-2 415 t. €
☐ Palvelujen ostot	-447 t. €	-94 t. €	20,9%	-353 t. €
☐ Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-84 t. €	-3 t. €	4,1%	-81 t. €
☐ Muut toimintakulut	-634 t. €	-141 t. €	22,3%	-493 t. €
☐ Toimintakate	-2 923 t. €	-597 t. €	20,4%	-2 326 t. €

Raportin sanastositteet

Kuvioissa ja strategiataulukoissa käytetyt lyhenteet

- **KS** = alkuperäinen toimielimen vahvistama käyttösuunnitelma
- **KS+LTA:t** = voimassa oleva käyttösuunnitelma
- **ENN** = koko vuoden ennuste toteumasta
- **Poikkeama** = ennusteen poikkeama voimassa olevaan käyttösuunnitelmaan
- **KOHA** = konsernihallinnon palvelualue
- **SIVI** = sivistyksen palvelualue
- **KYMP** = kaupunkiympäristön palvelualue
- **OSBU** = osallistuva budjetointi, asukkaat mukana suunnittelemassa ja päättämässä taloutta koskevista asioista

Talous

- **Toimintatuotot** = toiminnasta saadut myynti-, maksu-, vuokra- ja muut tuotot sekä saadut tuet ja avustukset
- **Toimintakulut** = toiminnasta aiheutuneet henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, vuokratulot sekä muut toimintakulut
- **Toimintakate** = toimintatuottojen ja -kulujen erotus, toimintakatteeseen lasketaan mukaan valmistus omaan käyttöön -tuloutuserä
- **Vuosikate** = toimintakatteeseen lisätään verorahoitus sekä rahoituserät, tunnusluku kuvaa poistojen kattamiseen käytettävissä olevaa määrärahaa
- **Tilikauden tulos** = kuvaa tilikauden aikaista taloudellista tulosta
- **Ylijäämää taseessa** = aikaisempien vuosien ylijäämä + ennustettu yli-/alijäämä
- **Sitovuustaso** = kaupunginvaltuustoon nähden sitova organisaatiotasoa tai muu osakokonaisuus

Henkilöstö

- **Henkilötyövuosi (HTV)** = palkallinen henkilöstöresurssi, jossa on vähennetty palkattomat poissaolot ja osa-aikaisuudet
- **Henkilöstömäärä** = palvelussuhteessa olevien yksittäisten henkilöiden määrä kuukauden viimeisenä päivänä
- **Terveysperusteiset poissaolot / HTV** = terveysperusteisten poissaolopäivien määrä henkilötyövuotta kohden
- Liitteissä on kuvattuna henkilöstön tunnusluvut kumulatiivisena kertymänä